

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTO

**TIETOSUOJAVALTUUTETUN TOIMISTON
TOIMINTAKERTOMUS
VUODELTA 2008**

SISÄLTÖ

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TEHTÄVÄ	3
1. JOHDON KATSAUS	4
2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	6
3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	7
4. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	9
5. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN	17
6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	18
7. ALLEKIRJOITUS	18

LIITE

Kirjallisena vireille tulleet ja käsitellyt asiat vuosina 2007 ja 2008 (Diarioidut asiat)

TIETOSUOJAVALTUUTETUN TEHTÄVÄ

Henkilötietolain mukaan tietosuojavaltuutettu ohjaa, neuvoa ja valvoo henkilötietojen ja luottotietojen käsittelyä. Hän käyttää päätösvaltaa tarkastusoikeuden toteuttamista ja tiedon korjaamista koskevissa asioissa. Valtuutettu seuraa myös henkilötietojen ja luottotietojen käsittelyn yleistä kehitystä ja tekee tarpeelliseksi katsomiaan aloitteita. Niin ikään hän huolehtii toimialaansa kuuluvasta tiedotustoiminnasta sekä henkilötietojen käsittelyyn liittyvästä kansainvälisestä yhteistyöstä.

Henkilötietolaissa korostetaan rekisterinpitäjien itseohjausta. Rekisterinpitäjät tai näitä edustavat yhteisöt voivat laatia toimialakohtaisia käytännesääntöjä henkilötietolain soveltamiseksi ja hyvän tietojenkäsittelytavan edistämiseksi. Tietosuojavaltuutettu antaa tarvittaessa neuvontaa ja ohjausta käytännesääntöjen laadinnassa. Valtuutettu voi myös tarkastaa laaditut ehdotukset käytännesäännöiksi.

Ilmoitusvelvollisuuden avulla tietosuojavaltuutettu valvoo ennakolta henkilötietojen käsittelyä. Mm. eräillä henkilötietoja automaattisen tietojenkäsittelyn avulla käsittelevillä rekisterinpitäjillä, toimeksiannosta tietojenkäsittelyä hoitavilla sekä määrätynlaista elinkeinotoimintaa harjoittavilla on velvollisuus tehdä ilmoitus tietosuojavaltuutetulle.

Tietosuojavaltuutettua tulee kuulla valmisteltaessa lainsäädännöllisiä tai hallinnollisia uudistuksia, jotka koskevat henkilöiden oikeuksien ja vapauksien suojaamista henkilötietojen käsittelyssä. Kuuleminen toteutuu käytännössä erityisesti lausuntoja antamalla ja esimerkiksi siten, että tietosuojavaltuutettu osallistuu lainsäädännön valmistelua ja tarkastamista varten asetettuihin työryhmiin.

Virallisen syyttäjän on kuultava tietosuojavaltuutettua ennen kuin hän nostaa syytteen henkilötietolain vastaisesta menettelystä. Vastaavasti tuomioistuimen on tällaista asiaa käsitellessään varattava valtuutetulle tilaisuus tulla kuulluksi. Valtuutettu antaa molemmissa tapauksissa lausuntoja.

Sähköisen viestinnän tietosuojalain mukaan tietosuojavaltuutettu valvoo paikkatietojen käsittelyä, automatisoitujen järjestelmien avulla tapahtuvaa suoramarkkinointia koskevien säännösten noudattamista ja puhelinluetteloita, numerotiedotuspalveluita sekä käyttäjän erityistä tiedonsaanti-oikeutta koskevien säännösten noudattamista.

Työntekijän ja työnantajan välistä suhdetta koskevan työelämän tietosuojalain noudattamista tietosuojavaltuutettu valvoo työsuojeluviranomaisten ohella. Laki sääntelee yksityiselämän suoja koskevia kysymyksiä nimenomaan työelämän alueella.

Luottotietolain mukaan tietosuojavaltuutettu valvoo myös yritysluottotietojen käsittelyä. Luottotietotoiminnan harjoittajilta edellytetään luotettavuutta sekä hyvän luottotietotavan noudattamista. Luottotietorekisteriin saa tallentaa viranomaisten toteamia ja velkojien ilmoittamia maksuhäiriötietoja sekä henkilön tai yrityksen luottokelpoisuutta osoittavan luokituksen

Tietosuojavaltuutettu voi henkilötietolain mukaan tietyissä tapauksissa saattaa lainvastaiseksi arvioimansa käsittelyn tutkittavaksi tietosuojalautakunnalle, ellei asia korjaannu ohjein ja neuvoin, tai ilmoittaa asian syytteesenpanoa varten.

Tietosuojalautakunta voi hakemuksesta antaa henkilötietojen käsittelyä koskevan luvan tai määrätä sen kielletyksi. Tällaista lupa- ja kieltotoimivaltaa ei tietosuojavaltuutetulla ole.

1. JOHDON KATSAUS

Toimintavuoden aikana nähtiin ja koettiin täysin uusi ilmiö; terveydenhuollon ammattihenkilöt järjestivät eduskuntatalon edustalla mielenosoituksen tietosuojansa puolesta. Samalla mielenilmaisuun liittyi verkkoadressin kerääminen. Ehdotettua lakia terveydenhuollon ammattihenkilöistä täsmennettiin sitemmin ja siihen tehtiin eräitä parannuksia. Tämä reagointi mielestäni osoittaa, että ihmiset tiedostavat yhä paremmin tietosuojan merkityksen ja ovat valmiita sen puolesta rajuihinkin toimenpiteisiin. Tämä aktiivisuuden muoto sai myöhemmin jatkoa ns. teleurkintalain käsittelyn yhteydessä.

Kauhajoella tapahtunut tragedia osoitti puolestaan sen, että maassamme vallitsee edelleen huomattava osaamis- ja ohjaamisvaje. Aikanaan surullisen tsunamionnettomuuden yhteydessä lausuttiin julkisuudessa kriittisiä arvioita tietosuojasta. Nyt jälkeinpäin voimme todeta, ettei kyseinen tapahtuma ole juurikaan saanut aikaan silloin vaadittuja lainsäädäntömuutoksia. Yleisemminkin voin todeta, etteivät omien hallinnonalojensa lainsäädännöllisistä toimintaedellytyksistä vastaavat eri ministeriöt juurikaan ole analysoineet – saati ryhtyneet - hallinnonalojen välisen horisontaalisen yhteistyön edellyttämiin lainsäädäntötoimiin. Toisaalta ”kentällä” toimivat henkilöt kärsivät usein huomattavasta informaatio-oikeudellisen ohjauksen puutteesta.

Samalla kun kansalaiset yhä paremmin tiedostivat tiedolliset oikeutensa, syöksyivät he erilaisiin internetin tarjoamiin sosiaalisiin verkostoihin, usein mahdollisista riskeistä välittämättä. Esiin nousivat mm. kyseisten palveluitten sopimusehtoja koskevat huolet, tietoturvallisuusriskit, yritysvakoilun mahdollisuudet ja erityisesti identiteettivarkaudet. Viimemainittujen osalta tein ehdotuksen identiteettivarkauksien kriminalisoinnista. Sosiaalisia verkostoja ja hakukoneita analysoitiin myös tietosuojadirektiivin 95/46/EY 29 artiklan mukaisessa tietosuojavaltuutettujen asiantuntijatyöryhmässä. Tämä työ, johon meidänkin toimistomme aktiivisesti osallistui, on erityisen tärkeää, koska usein nämä palvelun tarjoajat ovat yhdysvaltalaisia yrityksiä. Tarvitsemme siis EU-USA – tason dialogia.

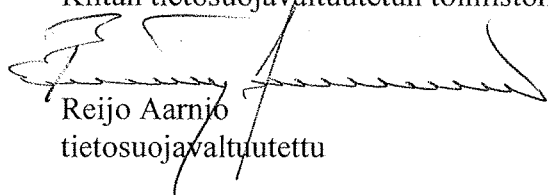
Vuoden lopulla alkanut yleismaailmallinen talouden nopea heikkeneminen nosti esille jälleen velkaongelmat, koska esimerkiksi uusien luottotietorekistereihin talletettujen maksuhäiriöiden syynä näyttivät olevan yhä useammin ns. pikavipit. Oikeusministeriön työryhmä antoikin toimintavuoden aikana asiasta mietintönsä, jossa se kiinnitti erityistä huomiota myös luotonhakijoiden tunnistamiseen liittyviin ongelmiin. Kysymys etätunnistamisesta onkin ollut jo pitkään yhtenä suurimmista tietoyhteiskuntaan siirtymisen haasteista. Tietooni tuli, että ongelmaa pohtivat oikeusministeriön mainitun työryhmän lisäksi mm. liikenne- ja viestintäministeriö ja sisäasiainministeriö. SM käynnisti erityisen identiteetinhallinta-ohjelman, joka pohti erityisesti väestötietojärjestelmään sisältyvän sähköisen asiointitunnus SATU:n avaamista kaupalliseen käyttöön. Myös sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön hallinnonalalla oli käynnissä terveydenhuollon ammattilaisten käyttöön tarkoitetun sähköisen allekirjoitusvälineen luomista koskeva projekti (TEO). Samoin valtionvarainministeriö selvitti varmennepalveluiden tuottamista. Koordinaation puute näyttäisi olevan ilmeinen. Tähän samaan asiaan kiinnitti huomionsa myös asiasta selvityksensä antanut valtioneuvoston tarkastusvirasto (VTV) esittäen pikaisia tarkistuksia lainsäädäntöön. Tähän käsitykseen yhdyin täysin. Tietosuojavaltuutetun lainvalvontatehtävän kannalta, resurssipulastammekin johtuen, tilanne on hankala, ja vaatii meiltä nopeita tarkastustoimenpiteitä. VTV ohjasi samalla tietosuojavaltuutetun toimistoa dokumentoimaan tarkemmin antamansa informaatio-ohjauksen. Tämän ohjauksen osalta haluan tuoda esiin, ettei tietosuojavaltuutetulla edelleenkään ole yleistä ennakkolupa- tai kieltotoimivaltaa.

Valtiontalouden tarkastusvirasto ehdotti myös tietosuojavaltuutetun toimiston resurssien parantamista mm. perustamalla apulaistietosuojavaltuutetun virka. Tähän käsitykseen yhtyivät sekä eduskunnan hallinto- että lakivaliokunta.

Kansallisesti ja kansainvälisesti vuoden sanottiin olleen tietoturvan osalta kaikkien aikojen huonoimman. Toisaalta yhä mittavampia ja osin myös tietosisältönsä puolesta haavoittuvampia tietokantoja on suunnitteilla. Kuuma kysymys on, tulisiko passihakijoiden biometriset tunnisteet koota yhdeksi rekisteriksi.

Tietoturvan merkitys tietoyhteiskunnan menestystekijänä korostui. Sen oikeusperuste sai myös huomattavan vahvistuksen, kun Euroopan ihmisoikeustuomioistuin antoi merkittävän tiedollisia oikeuksia koskeneen ratkaisunsa asiassa I vastaan Suomi. EIT johti käytännössä tietoturvavaatimuksen perustumaan suoraan ihmisoikeussopimukseen; tietojärjestelmien oikeudellinen laatu on ihmisoikeuskysymys!

Kiitän tietosuojavaltuutetun toimiston upeaa henkilöstöä hyvin sujuneesta vuodesta.

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu

2. TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS

Tietosuojavaltuutetun henkilötietolain soveltamiseen liittyvä ohjaus- ja valvontatehtävä on valtakunnallinen ja kattaa sekä julkisen ja yksityisen sektorin rekisterinpitäjät että rekisteröidyt. Toiminnan vaikuttavuutta lisää viranomaisten velvollisuus varata tietosuojavaltuutetulle tilaisuus tulla kuulluksi henkilötietojen käsittelyyn vaikuttavista lainsäädännöllisistä ja hallinnollisista uudistuksista. Tietosuojavaltuutetun ohjaus- ja valvontatoimivalta ulottuu myös tällaiseen erityislainsäädännön perusteella tapahtuvaan henkilötietojen käsittelyyn. Yleiselle syyttäjälle ja tuomioistuimille säädetty velvollisuus kuulla tietosuojavaltuutettua ohjaa osaltaan lainsäädännön soveltamista. Tietosuojavaltuutettu toimii lisäksi Euroopan unionin jäsenvaltioiden edustajista koostuvassa tietosuojatyöryhmässä ja sekä poliisi- ja rajavalvonnan että tullitietojärjestelmän tietosuojan valvontaelimissä. Lisäksi tietosuojavaltuutettu seuraa tietosuojan kansainvälistä kehitystä, vastaa toimialaansa kuuluvasta kansainvälisestä toiminnasta sekä myös tiedottaa niistä.

Henkilötietolaissa säädettyjen tavoitteiden toteuttaminen kansalaisten yksityisyyden suojaamiseksi kuuluu kaikille rekisterinpitäjille. Tietosuojavaltuutetun toimistolla on kuitenkin merkittävä rooli rekisterinpitäjien osaamisen edistämässä ja rekisteröityjen tietoisuuden lisäämisessä. Toimiston keskeinen toimintamuoto on yhteistyö eri hallinnonalojen lakeja säätävien sekä alaistaan hallintoa ohjaavien viranomaisten samoin kuin eri toimialojen kanssa. Kun käsitellään henkilötietoja, henkilötietolaissa säädettyjen vaatimusten huomioon ottaminen on keskeinen edellytys tietoyhteiskunnan toimivuuden varmistamisessa ja kansalaisten luottamuksen rakentamisessa.

Tavoitteena vuonna 2008 oli lisätä kansalaisten ja rekisterinpitäjien tietoisuutta tietosuojaan perustuvista oikeuksista ja velvollisuuksista. Tulostavoitteiden mukaan tehtävien pääpaino oli ennaltaehkäisevässä toiminnassa.

Virasto/sektori	Tulossopimus	
	2008 tavoite	Toteutunut 2008
VAIKUTTAVUUS		
<i>yhteiskunnallisen vaikuttavuuden mittarit</i>		
Oikeudenloukkauksia koskevat lausuntopyynnöt/ kaikki lausuntopyynnöt	laskeva trendi	48,5 %
Kantelut/ kaikki asiat	laskeva trendi	41 %
Ohjauspyynnöt/ kaikki asiat	nouseva trendi	46,8 %
Annettujen lausuntojen määrä	nouseva trendi	220
Oma-aloitteiset vireillepanot/ kaikki ohjaus- ja toimenpidepyynnöt	nouseva trendi	2,5 %
Vierailut www-sivuilla	vierailujen kasvu	- 19 %
Linkkien määrä sivustojen kesken		266
Tietosuojalehden levikki		- 4,3 %
Rekisteri- ja tietosuojaselosteiden määrä		3.078.000

Tavoitteena oli lisätä kansalaisten ja rekisterinpitäjien tietoisuutta tietosuojaan perustuvista oikeuksista ja velvollisuuksista sekä osallistua tietosuojan kansalliseen ja kansainväliseen kehittämiseen. Työn onnistumista kuvataan uusilla mittareilla, mm. oikeudenloukkauksia koskevien lausuntopyyntöjen suhde kaikkiin lausuntopyyntöihin. Toteumatiedot 2006-2007 ja tulossopimuksen 2008 tavoiteluvut eivät ole laskutavan muutoksen vuoksi vertailukelpoisia vuoden 2008 toteumatietoihin nähden, joten aikaisempien vuosien tietoja tai raportointivuoden tavoitelukuja ei voida käyttää vertailutietoina vuodesta 2008 alkaen.

3. TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS

Virasto/Sektor	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007	Tulossopimus 2008 tavoite	Toteutunut 2008	vert. vuoteen 2007
TEHOKKUUS					
Toimintamenot (1000 €)	1308	1411		1472	
Toiminnan kokonaiskustannukset	1376790	1492471		1581626	+ 6 %
Maksullisen toiminnan tuotot	10855	12059	20000	48749	+ 304,2 %
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset	43369	42710	48654	34805	- 18,5 %
Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus- %	25	28		140	
Tuottavuus	220 €/asia* 207 €/asia*			236 €/asia*	+ 14 %

* = ratkaisutoiminnassa käsitelty asia

Tavoitteena on ollut ratkaisujen yksikköhinnan aleneminen, mutta käsiteltyjen asioiden yksikköhinta nousi 2008. Ratkaisun hinnan nousu johtuu pääosin palkkauskustannusten noususta, mutta osin myös muun kustannustason (mm. toimitilakustannusten) noususta.

Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset kattavat kaiken ulkopuolisille järjestetyn koulutustoiminnan kustannukset.

Tietosuojavaltuutetun toimisto mukautti vuoden alussa Tarmo-toimintolaskentajärjestelmän vastaamaan tehokkaammin viraston tarpeita. Kustannukset ja henkilötyövuodet jakautuivat uudistetun järjestelmän tietojen perusteella seuraavasti:

Toimintoketju	2008		2008	
	Kokonaiskustannukset	%	Henkilötyövuodet	%
Valtuutettu (J)	206 310 €	13,04 %	2,97 htv	12,83 %
Tarkastaja (E)	56 731 €	3,59 %	0,87 htv	3,74 %
Konsultti (E)	314 681 €	19,90 %	4,33 htv	18,67 %
Valistaja (E)	330 667 €	20,91 %	5,27 htv	22,71 %
Poliittinen neuvonantaja (E)	44 499 €	2,81 %	0,57 htv	2,44 %
Neuvottelija (E)	6 911 €	0,44 %	0,11 htv	0,46 %
Täytäntöönpanija (J)	60 919 €	3,85 %	0,92 htv	3,98 %
Kansainvälinen lähettiläs (E)	67 296 €	4,25 %	0,62 htv	2,66 %
Tukitoiminnot	257 161 €	16,26 %	3,73 htv	16,10 %
Poissaolo	223 662 €	14,14 %	3,63 htv	15,67 %
OPK:lta ja OTTK:lta vyörytettävät	12 853 €	0,81 %	0,17 htv	0,74 %
Vastuualue yhteensä	1 581 626 €	100,00 %	23,18 htv	100,00 %

Ennaltaehkäisevän toiminnan (E) osuus on 51,9 % kaiken toiminnan kokonaiskustannuksista ja jälkikäteisvalvonnan (J) osuus on 16,89 % kaiken toiminnan kokonaiskustannuksista.

4. TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA

Tietosuojavaltuutetun toimiston lähivuosien keskeinen tehtävä on osallistua mahdollisimman laajasti tietoyhteiskunnan kansalliseen ja kansainväliseen kehittämistyöhön sekä tuottaa tähän liittyvää ohjausaineistoa, harjoittaa laajaa sidosryhmäyhteistyötä ja osallistua eri toimialojen lainsäädäntö- ja menetelmäkehitystyöhön sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla.

Tulossopimuksessa keskeisimmät palvelukohtaiset tavoitteet koskivat oikeusturvapalveluita, yleisohjausta ja sidosryhmäpalveluita, viranomaispalveluita, kansainvälisiä palveluita ja viestintäpalveluita.

Virasto/Sektori	Toteutunut 2006	Toteutunut 2007	Tulossopimus 2008 tavoite	Toteutunut 2008	vert. vuoteen 2007	vert. tulos- sopimuksen tavoitteeseen
TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA						
<i>Volyyimia kuvaavat tiedot</i>						
- vireille tulleet asiat	2415	2386		2684	+ 12,5 %	
- siirretty/siirrettiin	856	975		1080	+ 10,8 %	
<i>Suoritteiden määrä</i>						
- käsitellyt diarioidut asiat	2149	2267	2607	2579	+ 13,8 %	- 1,2 %
<i>Suoritteiden laatu ja palvelukyky</i>						
- käsittelyajat (kaikkien)	2,6 kk	2,9 kk	< 3kk	1,7 kk		- 56,7 %
käsittelyajat (kansal.vir.tull.)	8,5 kk	9,7 kk	< 6 kk	ei enää tilastoida erikseen		

Käsiteltyjen asioiden lukumäärän tavoitteesta jäätin hieman. Keskimääräiset käsittelyajat kaikkien asioiden osalta lyhenivät kuitenkin merkittävästi, 73,6 päivästä 50,9 päivään. Tämän käsittelyaikojen merkittävän tehostumisen voidaan arvioida johtuvan työprosessien yksinkertaistamisesta ja 1.1.2008 käyttöön otetun asianhallintajärjestelmän myötä muuttuneista työskentelytavoista. Kansalaisilta vireille tulleiden asioiden käsittelyaikoja ei uudessa asianhallintajärjestelmässä enää tilastoida erikseen.

ENNALTAEHKÄISEVÄ TOIMINTA

Ennaltaehkäisevä toiminta on jaettu seuraaviin päätoimintoihin:

- sidosryhmäyhteistyö
- yleisohjaus- ja tiedoteaineiston tuottaminen
- tiedottaminen
- lausuntojen antaminen lainsäädännöllisistä ja hallinnollisista uudistuksista
- lausuntojen antaminen käytännestä
- rekisterinpitäjälähtöinen neuvonta, ohjaus ja konsultointi henkilötietolain vaatimuksista hyvän tietojenkäsittelyn aikaansaamiseksi
- ennakkovalvonta (tsv:lle toimitetut ilmoitukset) ja lausunnot tutkimuslupa-asioissa
- tietosuojan yleinen seuranta
- tietopalvelu
- kouluttaminen ulkopuolisille
- kansainvälinen toiminta

Ennaltaehkäisevään toimintaan kului 11,77 henkilötyövuotta, mikä vastaa 50,78 %:n osuutta henkilöstöresursseista. Ennaltaehkäisevän toiminnan kustannusosuus 820.785 euroa puolestaan vastaa 51,9 % kaiken toiminnan kokonaiskustannuksista.

Sidosryhmäyhteistyö

Sidosryhmäyhteistyön tavoitteena oli erityisesti tietosuojan integroinnin edistäminen, mutta myös rekisterinpitäjien ja rekisteröityjen osaamisen edistäminen. *Yhteistyön* tehokkuutta arvioitiin osallistumisen laajuudella. Organisoitua sidosryhmäyhteistyötä tehtiin sekä valtakunnallisella tasolla että hallinnonala- ja toimialakohtaisen yhteistyön muodoissa. Tietosuojavaltuutetun toimiston edustaja osallistui noin 80 neuvottelukuntaan, työryhmään tai muuhun yhteistyöryhmään.

- *Valtakunnallinen taso.* Tietosuojavaltuutettu on kuulunut jäsenenä tai asiantuntijajäsenenä Arjen tietoyhteiskuntaohjelman tietoturvaryhmään, tietoturvallisuusasian neuvottelukuntaan sekä valtion tietoturvallisuusasiain johtoryhmään. Toimiston edustajia on osallistunut useisiin valtion tietoturvallisuuden johtoryhmän alaisiin työryhmiin. Toimisto osallistui myös valtakunnallisen tietoturvapäivän (12.2.2008) toteutukseen.
- *Hallinnonala- ja toimialakohtainen sidosryhmäyhteistyö.* Toimiston edustajat ovat osallistuneet eri hallinnonalojen asettamiin noin 30 työ- ja ohjausryhmään. Yhteistyötä on jatkettu lisäksi muun muassa käytännestäntöjen tai muun toimialakohtaisen ohjauksen aikaansaamiseksi.
- *Toimialakohtaisista organisoiduista työryhmistä* voidaan mainita erityisesti tietosuojavaltuutetun johdolla toimivat terveydenhuollon-, opetustoimen- ja sosiaalialan ohjausryhmät, sekä tele- ja finanssialan yhteistyöryhmät.
- *Säännöllistä yhteistyötä* on jatkettu myös sisäasiainministeriön, viestintäviraston, kuluttajaviraston, terveydenhuollon oikeusturvakeskuksen, puhelin- ja verkkoauttamisen eettisen neuvottelukunnan, lääninlääkärien, potilasasiamiesten ja sosiaaliasiamiesten kanssa, sekä Suomen Asiakkuusmarkkinointiliiton kanssa. Tietosuojavaltuutetun toimisto järjesti yrityksille kohdennetun keskustelutilaisuuden kansainväliseen tietosuojapäivään 28.1.2008 liittyen.
- *Yksittäisiä sidosryhmäneuvotteluja* on pidetty eri rekisterinpitäjätahojen tai isojen rekisterinpitäjien edustajien kanssa viikoittain.

Sidosryhmäyhteistyöhön kului 1,19 htv:tta. Kustannusosuus oli yhteensä 87 955 euroa.

Tietosuojavaltuutetun toimiston antamat lausunnot *käytännesäännöistä* vuosina 2003 – 2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Käytännesääntölausunnot	4	2	4	6	–	4

Lukuihin sisältyvät sekä toimialakohtaiset että rekisterinpitäjäkohtaiset käytännesäännöt. Käytännesääntötyöhön kului 0,11 htv. Kustannusosuus 6911 euroa.

Yleisohjaus ja tiedoteaineiston tuottaminen

Yleisohjausaineiston keskeinen tavoite on rekisterinpitäjien ja rekisteröityjen tietoisuuden lisääminen. Vuonna 2007 aloitettu hanke olemassaolevan ohjausaineiston ja lomakkeiden uudistamiseksi ei valmistunut toimintavuonna. Syynä oli materiaalin runsaus ja tarkistamistyöhön käytettävien henkilövoimavarojen riittämättömyys.

Yleisohjausta varten vuosina 2003 – 2008 laaditut uudet esitteet ja tiedotteet:

Sarjan nimi:	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Asiaa tietosuojasta	1	2	1	-	2	-
Hyvä tietää	-	4	12	6	-	5
Tiedote rekisteröidyille	-	1	-	-	-	-
Tietosuoja-valtuutetun mallit	-	-	1	-	-	-

Yleisohjaukseen ja tiedoteaineiston tuottamiseen kului 0,88 htv:tta.

Kustannusosuus 62 133 euroa.

Maksullinen koulutustoiminta

Maksullisen koulutustoiminnan tulostavoite oli 20.000 euroa. Koulutusta pyrittiin toteuttamaan kysynnän mukaan, mutta arvioiden myös koulutuksen merkitys vaikuttavuuden näkökulmasta. Koulutus/luentotilaisuuksia oli toimintavuonna 58 kpl. Asetetut euromääräiset tulostavoitteet ylitettiin moninkertaisesti, mikä johtui ennen kaikkea luentokorvausten hinnoitteluperusteiden tarkistamisesta.

Tulot ja koulutustilaisuuksien määrä sekä korvauksen määrä tunnilta vuosina 2004 – 2008:

	2004	2005	2006	2007	2008
Yhteensä					
Koulutustilais. Lukumäärä	58 ¹⁾	64 ¹⁾	49 ¹⁾	43	58
Tulot maksullisista	17 238 + ALV	15 282 + ALV	10 855 + ALV	12 059 + ALV	48.654 + alv 2)
Korvaus/tunti	143,00 – 270,00 + ALV	143,00 – 270,00 + ALV	148,00 – 279,00 + ALV	160,- 290,- + ALV	400,- 800,- + alv

¹⁾ Luku kuvaa koulutustilaisuuksien kokonaismäärää. Yhteen koulutustilaisuuteen voi sisältyä useampia luentotunteja

2) sis.luennot, valmistelutyön, matka-aika/tuntikorv. (kts.liite)

Koulutustoimintaan kului 0,50 htv:tta. Kustannusosuus yhteensä koko koulutustoiminnan osalta oli 34 805 euroa (maksullinen ja maksuton).

Tiedotustoiminta

Tiedotustoiminnan keskeinen tavoite oli tietosuojaaosaamisen ja tietoisuuden lisäämisessä. Viestintäviraston, tietosuojavaltuutetun toimiston, tietosuojalautakunnan sekä Stellatum Oy:n yhdessä julkaisema Tietosuoja-lehti tutustutti tietosuojan säännöksiin ja käytäntöön, tietoturvallisuuteen ja viestinnän luottamuksellisuuteen. Julkaisu on tarkoitettu avuksi ennen kaikkea niille asiantuntijoille, jotka suunnittelevat tai hyödyntävät tietojärjestelmiä, käsittelevät henkilötietoja ja osallistuvat niitä koskevaan päätöksentekoon. Lehti ilmestyi vuonna 2008 neljänä 48-sivuisena numerona. Lehden keskimääräinen painos oli viime vuonna 4 300 kappaletta ja maksullinen levikki 3 350 kappaletta. Levikki laski hieman vuoden 2007 tasosta. Pudotusta syntyi varsinkin vuoden lopussa. Tilaaajien keskuudessa vaihtuvuus oli melko suurta ja levikissä tapahtui rakenteellista muutosta. Tilaaajien määrä hieman kasvoi, mutta vanhat tilaajat vähensivät monikappaleiden tilausmääriään. Tilaaajien ohella lehteä painettiin julkaisijoiden omia sisäisiä jakeluja ja viestinnällisiä tarpeita varten 550 kappaletta. Muu osa painoksesta käytettiin irtonumeromyyntiin ja lehden markkinointiin. Lehteä tilattiin edelleen kattavasti erityisesti kunnallishallinnon ja terveydenhuollon organisaatioihin. Syksyllä markkinointia keskitettiin yritysmaailmaan.

Vuonna 2008 lehti ilmestyi internetissä, osoitteessa [www.tietosuoja-lehti](http://www.tietosuoja-lehti.fi), ns. näköislehtenä. Lehden julkaisemista verkossa päätettiin kehittää edelleen ja vuoden 2009 alussa Tietosuoja-lehti ilmestyy myös verkkojulkaisuna. Painetulla lehdellä ja sitä tukevalla verkkojulkaisulla haluttiin parantaa lukijoiden tiedon saantia ja vastata markkinoinnin haasteisiin. Vuonna 2008 tietosuoja ja tietoturvaa käsittelevät artikkelit muodostivat pääosan lehden artikkeleista, tietosuojan painottuen tietoturvaa hiukan enemmän. Viestinnän luottamuksellisuutta käsitteleviä artikkeleita oli hieman aikaisempia vuosia enemmän.

Kotisivujen (www.tietosuoja.fi) käytettävyyttä pyrittiin kehittämään parantamalla tietojen löydettävyyttä ja ajantasaisuutta. Käyttötilastojen (luotu www-palvelimen keräämien tunnistamattomien lokitietojen avulla) perusteella saatujen kävijämäärien mukaan sivuja haettiin 384 365 kertaa vuonna 2008 (474 983 kertaa vuonna 2007) eli vähennystä oli 19 % vuonna 2008). Vierailujen vähenemisen syynä voi olla kotisivu-uudistuksen ja siihen liittyvän yleisohjausaineiston tarkistamishankkeen viivästyminen. Laajan sivuston sisällöllinen ajantasaisuus ja sivujen säännöllinen päivittäminen kärsivät resurssien vähäisyydestä, mikä saattaa näkyä myös kävijämäärien laskuna.

Toimintavuonna annettiin kaksi lehdistötiedotetta. Lisäksi tietosuojavaltuutettu antoi haastatteluja mediassa lähes päivittäin.

Viestintää koskevia tilastotietoja vuosilta 2003-2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tietosuoja-lehti						
• ilm.kerrat	4 krt / vuosi	4 krt / vuosi	4 krt/ vuosi	4 krt/ vuosi	4 krt/ vuosi	4 krt/ vuosi
• painosmäärä	3200	3500	3400	4000	4500	4300
• maksullinen levikki	2730	2930	2930	3650	3500	3350
• kokonais-sivum./vuosi	136	144	164	192	192	192
Kotisivut		kokonais-uudistus				
• kävijämäärät	>100 000	190 940	310 457	427 762	474 983	384 365

Eri muodoissa tapahtuvaan tiedotukseen kului 0,88 htv:tta.
Kustannusosuus 54 922 euroa.

Lainsäädännön ja hallinnon kehittäminen

Eri hallinnonaloja koskevan lainsäädännön merkitys tietosuojan toteutuksessa on merkittävä. Sen vuoksi henkilötietolaissa säädetty velvollisuus kuulla tietosuojavaltuutettua henkilötietojen käsittelyyn vaikuttavista lainsäädäntöhankkeista on olennaisen tärkeä vaikuttamiseen muoto.

Vuoden 2008 aikana annettiin lausuntoja yhteensä 33 lainsäädäntöhankkeesta sekä 40 hallinnollisen uudistamisen hankkeesta. Eduskunnassa tietosuojavaltuutetun edustaja oli kuultavana 38 kertaa.

Tietosuojavaltuutettu tai toimiston muu edustaja on osallistunut noin kahteenkymmeneen eri hallinnonalojen asettamaan uutta lainsäädäntöä käsittelevään viralliseen työryhmään sekä lukuisiin epävirallisiin työryhmiin.

Lainsäädäntöhankkeista ja hallinnollisista uudistuksista annettujen lausuntojen määrä vuosina 2003-2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
lausunnot lainsäädäntöhankkeista	21	38	45	39	43	33
Eduskunnassa kuultavana	13	22	29	39	33	38
Lausunnot hallinnollisista uudistuksista	15	21	20	33	37	40
lausunnot kv - normeista ja sopimuksista	7	5	11	7	8	9
Yhteensä	56	86	105	118	121	120

Lainsäädännön ja hallinnon kehittämiseen kului 0,57 htv:tta. Kustannusosuus oli yhteensä 44 499 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 2,81 %.

Ennakkovalvonta (henkilötietolain 36 ja 37 §:ssä säädetyt ilmoitusasiat)

Ennakkovalvontaa toteutettiin henkilötietolaissa säädetyn ilmoitusmenettelyn mukaisesti. Ilmoitusmuotoja olivat rekisteri-ilmoitukset, toimintailmoitukset ja ilmoitukset ulkomaille luovutuksista. Ilmoitusten lukumäärä oli noususuunnassa eli 233 kpl vuonna 2008 (184 kpl vuonna 2007).

Ennakkovalvontaan kului 0,60 htv:tta. Kustannusosuus oli 40 797 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 2,58 %.

Tietopalvelu

Tietopalvelun keskeinen toimintamuoto oli puhelimitse tapahtuva neuvontatyö. Puhelinneuvontaan osallistui kerrallaan kaksi puhelinneuvojaa. Puhelujen määrä oli arviolta 7500 kpl vuodessa.

Tietopalveluun kului 1,62 htv:ta. Kustannusosuus oli 77 577 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 4,90 %

Kansainvälinen toiminta

Tietosuojavaltuutetun toimisto osallistui aktiivisesti pohjoismaisiin ja kansainvälisiin kokouksiin, mm. tietosuojadirektiivin 29 art. tietosuojaryhmän, Europolin yhteisen valvontaelimen ja muutoksenhakuelimen, Schengenin tietojärjestelmän yhteisen valvontaelimen ja tullitietojärjestelmän kokouksiin. Lisäksi tietosuojavaltuutetun toimisto oli jo kolmannen kerran mukana kansainvälisessä opiskelijavaihto-ohjelmassa saaden harjoittelijan Georgetownin yliopistosta, Washington DC:stä.

Tietosuojavaltuutetun toimiston edustaja osallistui komission ylläpitämän EURODAC-sormenjälkirekisterin valvontaan liittyvään yhteistyöhön. Yhteistyössä arvioidaan järjestelmän käyttöön liittyviä tietosuojakysymyksiä. Esillä olivat järjestelmään keskusyksikköön ja kansallisiin järjestelmiin tehtävät tarkastukset sekä eräiden järjestelmään tehtyjen hakujen perusteet. Jäsenmaat tekivät yhteisen tarkastuksen kokien rekisteröityjen informointia ja alaikäisten tietojen käsittelyä.

Kansainväliseen toimintaan kului 0,62 htv:ta. Kustannusosuus oli 67 296 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 4,25 %.

TARKASTUSTOIMINTA

Tietosuojavaltuutetun toimisto teki *suojelupoliisiin kolmipäiväisen tarkastuksen*, jonka kohteena olivat henkilötietojen käsittelyssä noudatettavat menettelytavat, tietojärjestelmien käyttö, henkilötietojen laatu ja rekisteröityjen oikeudet. Pääosin henkilötietojen käsittelyn todettiin olevan asianmukaisessa kunnossa. Tarkastuksen yhteydessä tehtiin huomioita, jotka liittyivät lähinnä hyvän tietojenkäsittelytavan toimeenpanoon. Tarkastuksen perusteella tehdyt johtopäätökset ja annettu ohjaus kirjattiin julkisuuslain nojalla salassa pidettävään tarkastuskertomukseen.

Rekisteröity ei voi itse käyttää tarkastusoikeutta suojelupoliisin tietojärjestelmään, mutta tietosuojavaltuutettu voi rekisteröidyn pyynnöstä tarkastaa myös tässä rekisterissä olevien tietojen lainmukaisuuden. Tarkastuspyyntö tietosuojavaltuutetulle voidaan esittää vapaamuotoisella kirjeellä tai poliisilta saatavalla lomakkeella. Rekisteröidylle annettavassa vastauksessa ei ilmaista tarkastuksessa saatuja tietoja, ei siis myöskään sitä, onko rekisterissä pyynnön esittäjää koskevia tietoja.

Tietosuojavaltuutettu käynnisti toimintavuonna neljännen kerran työnimellä *"Nettipoliisi" kulkevan projektin*, joka kartoitti kotimaisilla verkkosivustoilla harjoitettavan henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta. Projektissa tarkasteltiin, kuinka eri sivustot rekisterinpitäjinä eli henkilötietoja kerätessään ja käsitellessään täyttävät lainsäädännön vaatimukset, kuten tiedottamisen henkilötietojen käsittelystä sekä huolellisuusvelvoitteen. Yksi erityishuomion kohde projektissa olivat lapsille ja nuorille suunnatut sivustot. Nykyisin myös lapsille ja nuorille suunnatut sivustot mahdollistavat tai edellyttävät sivustolle rekisteröitymistä, jolloin kyse on usein henkilötietojen käsittelystä. Saatujen tulosten perusteella tietosuojavaltuutettu ryhtyi tarvittaviin toimenpiteisiin, jotta perustuslain turvaama henkilötietojen suoja toteutuisi myös verkkopalveluissa. Lainmukaisesti toteutettu henkilötietojen käsittely lisää myös kansalaisten luottamusta verkkopalvelua kohtaan ollen siten myös rekisterinpitäjän etujen mukaista.

Tietosuojavaltuutetun toimisto selvitti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajille suunnatun kyselyn avulla, miten palvelujen antajat olivat huolehtineet tietosuoja- ja tietoturva-asioista. Kysely osoitti, että asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista huolehtimisessa oli puutteita. Esimerkiksi lokitietojen valvonta oli riittämätöntä. Myöskään henkilötietolain mukaisesta rekisteröityjen oikeudesta tarkastaa rekisteritiedot ja vaatia niiden korjaamista ei informoitu riittävästi. Kysely osoitti myös, että useat palvelujen antajien vastaavat johtajat eivät olleet antaneet kirjallisia ohjeita asiakas- ja potilastietojen käsittelystä henkilökunnalle.

Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen sähköisestä käsittelystä annetun lain mukaan jokaisella sosiaali- ja terveydenhuollon palvelun antajalla on oltava henkilötietojen käsittelyn seuranta- ja valvontatehtävää varten tietosuojavastaava. Tietosuojavastaavan tehtävänä on muun muassa lisätä yksikön henkilökunnan tietämystä asiakastietojen sähköiseen käsittelyyn liittyvistä tietosuojanäkökohdista ja tuoda esille mahdollisia puutteita yksikön käytänteissä.

Kyselyn tarkoituksena oli lisätä sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajien tietoisuutta henkilötietojen käsittelyyn liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista ja selvittää niiden noudattamista ja sitä, ovatko palvelujen antajat nimenneet tietosuojavastaavan. Vastaajiksi valittiin muutama sata julkisen ja yksityisen sektorin palvelujen antajaa sekä sosiaali- että terveydenhuollosta. Kysely lähetettiin muun muassa kunnille, sairaanhoitopiireille ja erityishuoltopiireille. Hieman yli 70 % kyselyn saaneista vastasi kyselyyn. Sosiaalihuollon palvelujen antajista vain 32,5 % ja terveydenhuollon palvelujen antajista 57,4 % on nimennyt tietosuojavastaavan. Lisäksi noin 16 % palvelujen antajista ilmoitti lähiaikoina nimeävänsä tietosuojavastaavan.

Saatujen vastausten perusteella tietosuojavastaavia ei ole vielä nimetty riittävästi. Tietosuojavaltuutettu kehotti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen antajia nimeämään tietosuojavastaavan ja muutenkin huolehtimaan asiakas- ja potilastietojen käsittelyyn liittyvistä lakisääteisistä velvoitteista.

Tarkastusten ja selvityspyyntöjen määrä vuosina 2003-2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Tarkastuskäynnit	15	13	17	10	18	1
Etätarkastukset	35	172	254	69	202	625
• Toimialakohtaiset kyselyt		69	232	69	200	547
• Ns. nettipoliisi-selvitys (sivustojen määrä)	28	101	22	–	-	78
• Tee-se-itse tarkastukset	7	2	-	–	2	-
Oma-aloitteiset selvityspyynnöt	20	27	20	33	16	55
Schengenin tietojärjestelmä		1	1	1	3	-
Yhteispohjoinen tarkastus		3	-	-	-	-
Kaikki yhteensä	70	216	292	113	239	681

Tarkastustoimintaan kului 0,55 htv:tta. Kustannusosuus oli 34 407 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 2,18 %,

RATKAISUTOIMINTA

Ratkaisutoiminta liittyi ensisijaisesti kansalaisten oikeusturvan toteuttamiseen sekä kansalaisten ja rekisterinpitäjien ohjaus- ja neuvontatoimintaan. Kirjallisesti vireille tulleiden asioiden määrä lisääntyi 12,5 % ja asioita käsiteltiin 13,8 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Myös ilmoitusasioiden määrä lisääntyi 36 % ja niitä käsiteltiin 26,6 % enemmän. Kaikkien asioiden keskimääräinen käsittelyaika oli 1,7 kk, joten käsittelyaikatavoite (< 3 kk) alitettiin selvästi.

Kirjallisesti vireille tulleisiin yksittäisasioihin kului 6,87 htv:ttä. Kustannusosuus oli 485 635 euroa ja prosenttiosuus kaikista menoista 30,7 %.

Ratkaisutoiminnassa vuonna 2008 käsiteltyjen asioiden keskimääräinen kustannus oli 236 €. Aikaisempien vuosien vertailuluvut olivat 207 euroa vuonna 2007 ja 220 euroa vuonna 2006.

Vireilletulleet ja käsitellyt asiat yhteensä vuosina 2003 - 2008:

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	vir.	käs.	vir.	käs.	vir.	käs.	vir.	käs.	vir.	käs.	vir.	käs.
Varsinaiseen toimintaan liitt. yht.	1705	2021	1894	1906	2309	2356	2285	2040	2245	2138	2544	2477
- joista ilmoitus- asioita	174	478	144	178	172	179	238	225	183	184	249	233
Hallinnolliset asiat	89	89	103	106	106	105	130	109	141	129	140	102

Vireille tulleiden asioiden määrä suurimpien toimialojen osalta vuosina 2003 – 2008 (rek.r = rekisteröityjen/kansalaisten vireille saattamat asiat)

Toimiala	2003	2004		2005		2006		2007		2008 (käsitellyt)
	Yht.	Rek.r	Yht.	Rek.r	Yht.	Rek.r	Yht.	Rek.r	Yht.	
terveydenhuolto *	275	96	282	110	303	104	296	102	255	121
työelämä	171	98	187	124	224	113	245	144	261	243
suoramarkkinointi	113	91	148	152	193	125	166	141	184	176
yhdistystoiminta	69	27	87	25	93	32	92	24	95	86
opetusala *	67	28	81	29	86	35	89	21	71	60
kauppa	57	43	64	47	67	62	88	33	51	6
sosiaalitoimi *	52	29	59	31	60	37	74	38	83	71
poliisi	59	60	72	63	75	61	71	40	51	31
teleala *	69	69	92	77	156	51	60	39	47	32
luottotietotoiminta	34	31	37	31	30	40	42	34	41	12
liikenne	31	24	35	22	31	23	33	19	35	2
pankki- ja perimistoiminta	31	15	40	18	29	16	30	19	36	21
vakuutus *	32	27	40	22	32	22	30	17	21	25

* toimialalle on perustettu ohjausryhmä

Tarkastusoikeusasioiden ja tiedon korjaamisasioiden määrä vuosina 2003-2008:

	2003		2004		2005		2006		2007		2008	
	tark.	t. ko.	tark.	t. ko.	tark.	t. ko.	tark.	t. ko.	tark.	t. ko.	tark.	t. ko.
Terveydenhuolto	16	19	10	40	26	24	15	32	26	31	10	34
Luotto-tieto-asiat	2	7	1	4	1	4	–	2	-	6		3
Poliisi	15	1	27	2	32	4	34	2	17	-	22	
Muut	18	12	21	10	29	13	28	8	19	10	31	21
Yht.	51	39	59	56	88	45	77	44	62	47	63	58
Mol. yht:	90		115		133		121		109		121	

Vireilletulleet lausuntopyynnöt syyttäjiltä ja tuomioistuimilta sekä lausunnot tutkimuslupa-asioissa vuosina 2003 - 2008:

	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Syyttäjiltä ja tuomioistuimilta (Hetil 41 §)	25	50	41	44	49	38
Tutkimuslupa-asiat (StakesL 4§)	62	51	68	63	35	45

5. HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN

Henkilöstömäärä ja virkarakenne

Toimiston vakinaisten virkojen määrä oli kertomusvuoden lopussa 20. Lisäksi toimistossa työskentelee 1 oikeusministeriön virassa oleva henkilö, joka tietosuojaavaltuutetun toimiston tehtävien lisäksi hoitaa puolet työajastaan nimilautakunnan tehtäviä. Henkilötyövuosien kokonaismäärä oli 23,18 htv. Toimistossa työskenteli kesällä myös 7 kotimaista ja 1 kansainvälinen yliopistoharjoittelija.

Henkilöstön sukupuolijakauma, ikärakenne ja koulutustaso

- vakinaiset: miehet 7, naiset 13
- määräaikaiset: naiset 1
- vakinaisen henkilöstön keski-ikä 46,9 vuotta
- koulutustaso
  - ylempi korkeakoulututkinto 17 hlöllä
  - opistotasoinen tai vastaava tutkinto 2 hlöllä
  - muu tutkinto 2 hlöllä

Kokonaistyövoimakustannukset vuonna 2008 olivat yht. 1.322 662 euroa.

Virasto/Sektor	Toteutunut 2006	% osuus	Toteutunut 2007	% osuus	Toteutunut 2008
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT					
<i>Henkilöstön tilaa kuvaavat mittarit ja muut tiedot</i>					
- henkilöstömäärä/virat	19	+ 4,4 %	20		20
- henkilötyövuodet	21,33		22,27		23,18
- työhyvinvointitoiminta			1157,85*		1978,25*
- henkilöstökoulutus (pv/hlö)	4	+ 76,0 %	7,35		4,94
- henkilöstökoulutus (€)	4 515		7 945		8305**(45063 kokon.kust.)
- työolobarometrit (VMBAro)		+ 82,2 %	3,12		3,36
- työterveyshuollon kustannukset	12 704	- 14,2 %	23 143		10602,85
- sairauspäivät/ Ihtv	12,7/pv/htv	+ 4,4 %	10,9/pv/htv		7,4 työpäivää/htv
- keski-ikä					46,9
- koulutustasoindeksi					6,2

Työterveyshuollon kustannukset alenivat vuonna 2008 merkittävästi vuoteen 2007 nähden. Aleneminen johtuu pääosin siitä, että vuonna 2007 toteutettiin perusteellinen terveystarkastuskierros koko henkilöstölle.

*Työhyvinvointitoiminnan kustannukset sisältävät vain välittömät LKP-tilille kirjatut menot koko henkilöstölle järjestetyistä työhyvinvointi- ja virkistystapahtumista. Tähän eivät sisälly esim. työsuojelusuunnitelmaan perustuvat liikuntatuet (10 €/hlö/kk), liikuntaan käytettävä työaika 1 h/vko/hlö, ateriatuki 2,40€/pv/hlö.

** LKP-tili: kurssi- ja konferenssimaksut.

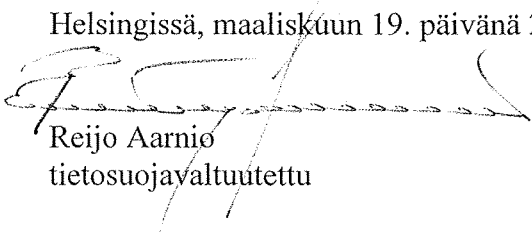
6. SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Arvion perusteella sisäiselle valvonnalle ja riskienhallinnalle vuodelle 2008 asetetut tavoitteet saavutettiin varsin hyvin. Tietosuojavaltuutetun toimisto on virastona pieni ja sen toimintaan osoitettu määräraha on suhteellisen pieni ja helposti hallittavissa. Varojen käyttöä seurataan säännöllisesti. Sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä on uusittu. Väärinkäytöksiä ei ole havaittu ja sisäinen valvonta toimii. Valvonta ja riskienhallinta täyttävät vaatimukset.

Tietosuojavaltuutetun toimistossa on tarpeen kehittää edelleen ennalta ehkäisevää toimintaa, tehostaa käsittelyprosesseja sekä seurata resurssien käyttöä ja kohdentamista.

7. ALLEKIRJOITUS

Helsingissä, maaliskuun 19. päivänä 2009

Reijo Aarnio
tietosuojavaltuutettu

Kirjallisena vireille tulleet ja käsitellyt asiat vuosina 2007 ja 2008 (Diarioidut asiat)

2.1.2009

Asiaryhmä	2007		2008	
	Vireille tulleet	Käsitellyt	Vireille tulleet	Käsitellyt
Yleiset asiat (ryhmät 01-29)	248/(107)	250/(121)	277/(137)	222/(120)
Yleis-, talous-, henkilöasiat	141	129	140	102
- lausunnot (03)	33	43	39	33
- eduskuntakuulemiset (031)	32	33	40	38
- kansainvälinen säännöstö (032)	5	8	9	9
- lausunnot hallinnollisista uudistuksista (05)	37	37	49	40
Kansainväliset asiat (ryhmät 30-39)	122	106	115	106
Euroopan neuvosto (30)	1	-	-	1
Euroopan unioni (31)	-	-	-	-
- tietosuojaryhmän (Art 29.) kokoukset (311)	4	3	5	4
- ed. kokouksiin liittyvä kirjeenvaihto (3111)	6	5	7	6
EU:n muut työryhmät (312)	18	16	17	12
Virka-apupyynnöt (313)	1	1	1	1
Unionin piirissä tapahtuva kirjeenvaihto (314)	12	10	16	12
Europol –valvontaryhmä (315)	8	7	9	9
Muut Europol-asiat (3151)	4	4	6	5
Tullijärjestelmään (CIS) liittyvät asiat (316)	4	5	4	4
Schengen –valvontaryhmä 1.5.99 alkaen (317)	5	5	4	4
Muut Schengen asiat (3171)	4	4	2	2
CNSA (318)	-	1	-	-
Muu kansainvälinen yhteistyö (32)	17	14	16	13
Luento- ja esitelmäpyynnöt (33)	-	-	-	-
Muut kv asiat (39)	38	31	28	33
Ennakovalvonta ja –ohjaus (ryhmät 40-49)	1648/(1831)	1561/(1745)	2123/(1874)	2105/(1872)
- yleiset ohjeet, muu yleisohjaus (400)	-	-	9	9
- lausunnot käytännesäännöistä (401)	-	-	4	5
- muu käytännesääntöihin liittyvä (4011)	1	-	1	2
- lausunnot tutkimuspyynnöistä (402)	35	29	45	49
- tsv:n kuuleminen muissa asioissa (403)	1	1	-	-
- lausunnot arkistointiluvista kansallis-arkistolle (404)	-	-	2	2
- koulutuspyynnöt (405)	57	53	80	73
- rekisterinpitäjien neuvonta (41)	598	537	621	575
- ilmoitusasiat (421-429)	(183)	(184)	(249)	(233)
Lausunnot (43)				
- lausunnot tietosuojalautakunnalle (431)	2	1	-	1
- lausunnot hallinto-oikeuksille (432)	4	5	14	13
- lausunnot KHO:lle (433)	4	3	1	2
Tsv:n vireille panemat asiat (44)	16	41	55	61
Kansalaisten toimenpidepyynnöt (45)		6		
- laillisuusvalvonta-asiat (451)	224	214	206	238
- kielto-oikeusasiat (4511)	677	640	675	717
- neuvonta-asiat (452)			119	83
Muut asiat (49)	29	31	42	42

Asiaryhmä	2007		2008	
	Vireille tulleet	Käsitellyt	Vireille tulleet	Käsitellyt
Rekisteröityjen asiat ym (ryhmät 50-59)	179	160	161	129
Tarkastustoiminta (51)	20	14	1	-
Tarkastusoikeus (52)				
- terveydenhuollon rekisterit (521)	26	19	10	17
- poliisin rekisterit (522)	17	17	22	12
- muut rekisterit (523)	19	22	31	21
Oikaisuvaatimus (53)				
- terveydenhuollon rekisterit (531)	31	33	34	19
- luottotietorekisterit (532)	6	1	3	3
- muut rekisterit (533)	10	12	21	15
Lausunnot syyttäjälle ja tuomioistuimille (54)	49	42	38	41
Hakemukset tietosuojalautakunnalle (55)	1	-	1	1
Tietosuojalautakunnan päätökset (60 – 69)	6	6	8	8
Yhteensä	2386	2267	2684	2579
Siirretty/siirretään	975		1080	

Kirjallisena vireille tulleet ja käsitellyt ilmoitusasiat vuosina 2007 ja 2008 eriteltynä ryhmiin

Asiaryhmä	2007		2008	
	Vireille tulleet	Käsitellyt	Vireille tulleet	Käsitellyt
Ilmoitusasiat (421-429)	183	184	249	233
Suoramarkkinointi (421)				
- kampanjarekisteri (4211)	16	18	7	8
- business to business (4212)	2	2	4	4
Ilmoitus ATK:lla tapahtuvasta tietojenkäsittelystä 1.6.1999 alkaen (422)	1	1		
- automatisoitu päätöksenteko (4221)	2	1	1	1
- tietojenkäsittelypalvelujen ostaminen (4222)	47	56	91	88
- henkilön asemaa kosk tietojen käsitt (4223)	4	5	1	2
- rek.pit. välittömästi laista joht. teht. (4224)	4	3	3	3
- historiallinen tai tieteellinen tutkimus (4225)	26	27	42	43
- vakuutusyhtiön arkaluonteiset tiedot (4226)	-	-	-	-
- ulkomaille luovutus (423)	5	3	8	3
- luottotietotoiminta (424)	5	-	3	-
- perimistöiminta (425)	6	-	3	-
- markkina- ja mielipidetutkimus (426)	3	3	1	3
- henkilöarviointi (427)	9	10	14	10
- tietojenkäsittely (428)	11	11	18	11
- muut ilmoitukset (429)	42	44	53	44